कस्यचित् पुरुषोत्तम! । पतिव्रतामिमां साध्वीं तवोद्वीक्षितुमप्युत । रक्षिता त्वद्गुणैरेषा पातिव्रत्यगुणैस्तथा । अदृष्या यदियं ब्रूयात्तथा तन्नान्यथा भवेत् । एषा हि तपसा स्वेन संयुक्ता ब्रह्मवादिनी । पावनार्थञ्च लोकस्य सरिच्छ्रेष्ठा भविष्यति । अनेन चैतद्देहेन लोकांस्त्वमिह पत्स्यसे । अर्द्धेनौघवती नाम त्वामर्द्धेनानुयास्यति"

ओङ्कार पु० ओम्+स्वरूपे कारप्रत्ययः । प्रणवे । "प्राणायामैस्त्रिभिः पूतस्ततओङ्कारमर्हति" मनुः । "ओङ्कारश्चाथशब्दश्च द्वावेतौ ब्रह्मणः पुरा" पुरा० अधिकम् ओम्शब्दे वक्ष्यते । "ओङ्कारं पूर्व्वमुच्चार्य्य पश्चाद्वेदमधीयते" इति स्मृतेः "तस्मादोमित्युदाहृत्य यज्ञदानतपःक्रियाः । प्रवर्त्तन्ते विधानोक्ता" इति गीतोक्तेः "स्रवत्यनोङ्कृतं सर्व्वम्" इत्युक्तेश्च ओङ्कारस्य सर्व्वकर्म्मारम्भादौ पाठ्यत्वात् आरम्भसाधनत्वेन २आरम्भे । सप्तानां सामावयवानां ३प्रथमावयवे च । उद्गीथशब्दे ११७० पृ० सप्तावयवसामानि दृश्यानि । ओङ्कारः तदाकारः अस्त्यस्य अच् । काशीस्थे ३शिवलिङ्गभेदे "ओङ्कारं प्रथमं लिङ्गं द्वितीयन्तु त्रिलोचनमिति" काशीस्थचतुर्द्दशप्रधानलिङ्गकथने । तदाविर्भावकथा तत्रैव ७३अध्याये "यथोङ्कारस्य लिङ्गस्य प्रादुर्भाव इहाभवत् । पुरानन्दवने चात्र ब्रह्मणा विश्वयोनिना । तपस्तप्तं महादेवि! समाधिं दधता परम् । पूर्णे युगसहस्रेऽथ भित्त्वा पातालसप्तकम् । उदतिष्ठत् पुरोज्योतिर्विद्योतितहरिन्मुखम् । यदन्तराविरभवन्निर्व्याजेन समाधिना । तदेव परमं धाम बहिराविरभूद्विधेः । अभूच्चटचटाशब्दः स्फुटितो भूमिभागतः । तच्छब्दाद्व्यसृजद्वेधाः समाधिं क्रमतोवशी । स्रष्टाऽसृज्यत तत्सानौ यावदुन्मील्य लोचने । पुरःपश्चाद्ददर्शाग्रे तावदक्षरमादिमम् । अकारं सत्वसम्पन्नमृक्क्षेत्रं सृष्टिपालकम् । नारायणात्मकं साक्षात्तमःपारे प्रतिष्ठितम् । ओङ्कारमथ तस्याग्रे रजोरूपं यजुर्जनिम् । विधातारं समस्तस्य स्वाकारमिव चिन्तितम् । नीरवध्वान्तसङ्केतसदनाभं तदग्रतः । मकारं स ददर्शाथ तमोरूपं विशेषतः । साम्नां योनिं लये हेतुं साक्षाद्रुद्रस्वरूपिणम् । अथ तत्पुरतोधाता व्यधात् स्वनयनातिथिम् । विश्वरूपमथोङ्कारं सगुणञ्चापि निर्गुणम् । अनाख्यनादसदनं परमानन्दविग्रहम् । शब्दब्रह्मेति यत् ख्यातं सर्व्ववाङ्मयकारणम् । अथोपरिष्टान्नादस्य बिन्दुरूपं परात् परम् । कारणं कारणानाञ्च जगदासञ्जनं परम् । विधिर्विलोकयाञ्चक्रे तपसा गोचरीकृतम् । अवनादोमिति ख्यातं सर्व्वस्यास्य स्वभावतः । भक्तमुन्नयते यस्मात्तदोमिति यईरितः । अरूपोऽपि स्वरूपाढ्यः स धात्रा नेत्रयोःकृतः । तारयेद्यद्भवाम्भोधेः स्वजपासक्तमानसम् । ततस्तार इति ख्यातोयस्तं ब्रह्मा व्यलोकयत् । प्रणूयते यतः सर्व्वैः पुरनिर्व्वाणकामुकैः । सर्व्वेभ्योऽभ्यधिकस्तस्मात् प्रणवोयः प्रकीर्त्तितः । सुसेवितारं पुरुषं प्रणमेद्यः परम्पदम् । अतस्तं प्रणवं शान्तं प्रत्यक्षीकृतवान् विधिः । त्रयीमयस्तुरीयोयस्तुर्य्यातीतोऽखिलात्मकः । नादबिन्दुस्वरूपो यः स प्रैक्षि द्विजगामिना । प्रावर्त्तन्त यतोवेदाः साङ्गाः सर्वस्य योनयः । स वेदादिः पद्मभुवा पुरस्तादवलोकितः । वृषभोयस्त्रिधाबद्धोरोरवीति महोदयः । स नेत्रविषयीचक्रे परमः परमेष्ठिना । शृङ्गाश्चत्वारि यस्यासन् हस्तासन्सप्त एव च । द्वे शीर्षे च त्रयः पादाः स देवोविधिनेक्षितः । यदन्तर्लीनमखिलं भूतं भावि भवत् पुनः । तद्बीजं बीजरहितं द्रुहिणेन विलोकितम् । लीनं मृग्येत यत्रैतदाब्रह्मस्तम्भभाजनम् । अतः सभाज्यते सद्भिर्यल्लिङ्गं तद्विलोकितम् । पञ्चार्थायत्र भासन्ते पञ्चब्रह्ममयं हि यत् । आदिपञ्चस्वरूपं यन्निरैक्षि ब्रह्मणा हि तत् । तमालोक्य ततोवेधा लिङ्गरूपिणमीश्वरम्" । ओङ्कारेश्वरोऽप्यत्र । ४बुद्धशक्तिभेदे स्त्री त्रिका० । अवर्णाऽस्यादेः परत्वे पररूपम् ।

ओज बले अद० चुरा० उभ० अक० सेट् । ओजय-ति-ते औजिजत् त ओजयाम् बभूव आस चकार चक्रे । ओजितः

ओज पु० ओज-अच् । "ओजोऽथ युग्मं विषमः समश्च" । ज्यो० त० उक्ते मेषादीनां द्वादशानां मध्ये १अयुग्मे विषमे राशौ यथा १,३,५,७,९,११,अङ्कैर्बोधिता मेषमिथुनसिंहतुलाधनुःकुम्भाः ओजराशयः "ओजे रवीन्द्वोः समइन्दुरव्योः" नील० ता० । ओजस् शब्दोऽप्यत्र न० । "कुजार्किगुरुसौम्यानां भागाः शुक्रस्य च क्रमात् । पञ्चपञ्चाष्टसप्तेषु ज्ञेयमोजस्सु राशिषु" ज्यो० त० अत्र ओजेषु राशिषु इत्येव क्वचित्पाठः । २अयुग्ममात्रे (विजोड) च "भत्रयमोजगतं गुरुणा चेत्" "ओजे तपरौ जरौ गुरुश्चेत्" इत्यादौ अयुग्मपादे प्रयोगात्

ओजस् न० उब्ज-असुन् बलोपे गुणः । १दीप्तौ २प्रवष्टम्भे, ३प्राणबले, ४प्रकाशे, ५सामर्थ्ये ६ज्योतिषोक्ते प्रथमतृतीयादौ विषमराशौ, ७शस्त्रादिकौशले ८धातुतेजसि, श्वेतेन्द्रियाणां ९पाटवे, १०काव्यगुणभेदे, ११गौडा०रीत्याम्,